

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 27. mars 2019

Sak

2018/0216 Landsforeningen for hjerte og lungesyke – org. nr. 940 190 738 - klage over vedtak om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Leder Elisabeth Wittemann, medlem Åse Gustavsen og medlem Ingjald Sørhøy

Sakens bakgrunn

Landsforeningen for hjerte og lungesyke (heretter klager eller LHL) søkte 1. september 2017 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2016. Klager søkte om 34 539 777 kroner i kompensasjon etter forenklet modell.

Lotteritilsynet innvilget søknaden 4. desember 2017. Kompensasjonsbeløpet ble imidlertid redusert til 10 085 061 kroner fordi tilsynet fant at LHL-klinikkene Feiring falt utenfor ordningen for merverdiavgiftskompensasjon. Dette var begrunnet med at LHL-klinikkene Feirings rammeavtale med Helse Sør-Øst om ytelser innenfor spesialisthelsetjenester, innebærer at klinikkene i sin virksomhet er organisert av det offentlige og dermed faller utenfor ordningen med merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner.

Klager påklaget vedtaket 21. desember 2017. Klager anfører at tilsynets vedtak om avkortning bygger på en misforståelse av forholdet mellom LHL og det offentlige. Klager viser til at rammeavtalen med tilhørende ytelsesavtale regulerer hvilke tjenester LHL leverer til Helse Sør-Øst og de kompetanse- og kvalitetskrav tjenestekjøper stiller til leveransene. Avtalen legger ikke føringer for hvordan LHL-klinikkene Feiring ellers skal styres eller organiseres.

Klager opplyser videre at Helse Sør-Øst betaler for LHLs tjenesteytelser etter en stykkprismodell. LHL mottar ikke rammetilskudd, bevilgninger eller lignende utover denne stykkprisbetalingen. Klager anfører at dette verken kan anses som involvering eller finansiering i relasjon til forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillig organisasjoner § 5.

Klager anfører også at LHL-klinikkene Feiring ikke driver økonomisk aktivitet som er i konkurranse med andre virksomheter som ikke er kompensasjonsberettiget, jf. forskriften § 5 fjerde ledd bokstav c. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og har oversendt klagen med innstilling 2. juli 2018 til Lotterinemnda.

Klager sendte inn ytterligere merknader i saken 24. august 2018. Klager underbygget argumentasjonen om at det offentlige ikke kan anses for å ha en sterk grad av involvering med LHL-klinikkene Feiring. Det ble i den forbindelse vist til at Helse Sør-Øst ikke legger sterke føringer for driften og at det ikke kan påvises at Helse Sør-Øst gjennom sine betalingsforpliktelser etter rammeavtalen ønsker å oppnå spesifikke mål. Det vises for øvrig til merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er forskrift 15. april 2013 nr. 386 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner, som nå er opphevet, men som gjaldt på søknadstidspunktet.

Det fremgår av forskriften § 5 fjerde ledd bokstav a at det ikke gis kompensasjon for merverdiavgiftskostnader i:

«virksomhet som er organisert av det offentlige og eller har en direkte eller indirekte tilknytning til det offentlige gjennom at stat, fylkeskommune eller kommune kan påvirke deler av virksomheten for eksempel ved innsettelse av styremedlemmer eller har muligheter til å legge sterke føringer for virksomheten på annen måte».

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

LHL sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak av 4. desember 2017 om å redusere kompensasjonsbeløpet ved å trekke ut LHL-klinikkene Feiring av søknadsgrunnlaget.

Begrunnelsen for at Lotteritilsynet i sitt vedtak 4. desember 2017 har fjernet LHL-klinikkene Feiring fra søknadsgrunnlaget, er at Feiring utøver virksomhet som er organisert av det offentlige. Slik virksomhet er unntatt fra ordningen etter forskriften § 5 fjerde ledd bokstav a første alternativ.

Lotterinemnda er enig i at LHL-klinikkene Feiring faller utenfor ordningen med merverdiavgiftskompensasjon etter forskriften § 5 fjerde ledd bokstav a første alternativ: «virksomhet som er organisert av det offentlige».

Den aktuelle forskriftsbestemmelsen omfatter forvaltningsvirksomhet som er delegert til frivillige organisasjoner, slik det fremgikk av den tilsvarende bestemmelsen i den tidligere forskriften av 2011. I forskriften av 2013 var det ikke tilsiktet noen materiell endring i bestemmelsen som unntar offentlig virksomhet fra ordningen. Det fremgår av Kulturdepartementets høringsbrev 12.

mars 2013 at endringen kun hadde til formål å tydeliggjøre definisjonen av offentlig virksomhet i § 5.

I Kulturdepartementets brev 12. mai 2011 til Lotteri- og stiftelsestilsynet og Lotterinemnda fremgår det nærmere om offentlig virksomhet, at institusjoner eid av frivillige organisasjoner der hovedaktiviteten er knyttet til konkrete bestillinger av spesifikke tjenester fra det offentlige og der hovedaktiviteten er finansiert av det offentlige, vil kunne falle utenfor ordningen.

Det fremgår av lov om spesialisthelsetjenesten § 2-1 at staten har det overordnede ansvar for spesialisthelsetjenester. Denne lovpålagte oppgaven kan ytes av de regionale helseforetakene selv eller ved at de inngår avtale med andre tjenesteytere, jf. § 2-1 a sjette ledd.

I dette tilfellet har de regionale helseforetakene, herunder Helse Sør-Øst, inngått en rammeavtale med LHL for året 2016 med en tilhørende ytelsesavtale som gjelder spesifikt for LHL-klinikkene Feiring, om leveranse av spesialisthelsetjenester. Rammeavtalen omfatter blant annet krav til ytelsen ved at den skal være på spesialisthelsetjenestenivå, og det stilles krav til behandlingsmetode, bemanning, planlegging og gjennomføring av ytelsen m.m. Videre er det stilt krav til tilgjengelighet. Kravene er inntatt for at Helse Sør-Øst skal oppfylle sin lovpålagte plikt etter spesialisthelsetjenesteloven, jf. rammeavtalen punkt 2.

Det fremgår i tillegg av rammeavtalens vedlegg 1 punkt 4 at samlet øvre økonomisk ramme for 2016 er på 300 000 000 kroner. Klager har opplyst at dette utgjør en stor del av Feiring-klinikkens omsetning. Selv om driften ikke totalfinansieres av det offentlige, er det Lotterinemndas vurdering at en betydelig andel av LHL-klinikkene Feirings finansiering har grunnlag i rammeavtalen med Helse Sør-Øst.

Lotterinemnda har etter dette kommet til at LHL-klinikkene Feirings virksomhet må anses organisert av det offentlige. Klinikken leverer spesialisthelsetjenester som en del av de lovpålagte oppgavene underlagt statens ansvar, i regi av de regionale helseforetakene. Dette gjelder selv om LHL-klinikkene Feiring også gjennomfører andre tjenester som ikke dekkes gjennom offentlige midler.

Det er etter dette ikke nødvendig for nemnda å gå nærmere inn på klagers anførsler om tilknytning til det offentlige når det gjelder grad av påvirkning og offentlig involvering. Disse anførselene knytter seg til det andre alternativet i forskriften 5 fjerde ledd bokstav a: «direkte eller indirekte tilknytning til det offentlige» på annen måte enn «organisert av det offentlige».

Det er heller ikke nødvendig å ta stilling til klagers anførsler om at LHL-klinikkene Feiring ikke driver økonomisk aktivitet i konkurranse med virksomheter som ikke er kompensasjonsberettigede.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak stadfestes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk